

Yttrande över betänkandet Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen (SOU 2023:52)

Kalmar kommun välkomnar i det stora förslagen som presenteras i utredningen ”Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen” (SOU 2023:52). Kalmar kommun ser att förslagen i utredningen är viktiga för att minska risken för att välfärdssystemet utnyttjas på ett felaktigt sätt. Det är också viktigt att motverka en liknande kriminalitet för att minska risken för att tilliten till och förtroendet för hela välfärdssystemet urholkas. Legitimiteten i välfärden upprätthålls, som anges i utredningen, bland annat av att rätt ersättning kommer rätt person eller företag till del.

Kalmar kommun tycker att det är bra att utredningen utgått ifrån och samtidigt förordar ett så kallat kunskapsbaserat brottsförebyggande arbetssätt samtidigt som förslagen vilar på rutin aktivitetsteorin som teoretisk bas. Det gör att delarna i förslaget lättare kan ses i en brottsförebyggande kontext. Det bidrar också till ökad effektivitet när det ökar förmågan att adressera rätt typ av insatser. Viktigt och bra är också att utredningen både lyfter fram förebyggande delar liksom repressiva. Kalmar kommun finner nämligen att det viktigt ur ett samhällsperspektiv att bygga på båda delarna. En slagsida åt det ena eller det andra hållet, förebyggande eller repressivt, skulle kunna få negativa effekter på övergripande samhällelig nivå.

En fråga som Kalmar kommun vill adressera gäller huruvida förslaget om bidragsspärr kan riskera att bidra till en form av kostandsövertvålning från stat till kommun? Frågan Kalmar kommun ställer sig är nämligen hur kommunerna kan komma att påverkas ekonomiskt om individer hänvisas till ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen för sin försörjning om de erhåller en bidragsspärr avseende andra bidrag? Ytterligare en oklarhet kopplat till frågan om bidragsspärr är hur biståndsrätten kommer att bedömas om den sökande har blivit avstängd från en socialförsäkringsförmån? Har man då gjort vad man kan, för att klara sin egen försörjning, eller kommer man att betraktas på samma sätt som den som exempelvis inte söker tillräckligt många arbeten? Här skulle det vara önskvärt med någon form av förtydligande i förslaget om bidragsspärr.

